

Andrea Schelleová

Nejčastější chyby při zadávání veřejných zakázek

Název prezentace – je třeba kopírovat na každou stránku ručně

Zdroje informací o veřejných zakázkách

- Sbírka zákonů – <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>
- Informační systém VZ/Věstník VZ – www.isvzus.cz/usisvz/, příp. www.vestnikveřejnychzakazek.cz
- Ministerstvo pro místní rozvoj – www.portal-vz.cz
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže – www.compet.cz

Nejčastější chyby v jednotlivých fázích zadávacího řízení

- I. Fáze** – chyby spojené s přípravou zadávacího řízení, zejm. zadávací dokumentace
- II. Fáze** – chyby v průběhu zadávacího řízení
- III. Fáze** – chyby po ukončení zadávacího řízení

I. Fáze – chyby při přípravě zadávacího řízení

- Správná aplikace zadávacího řízení

Cílem zadávacího řízení není získání maxima plnění, ale výběr nejvhodnějšího dodavatele

Dělení veřejných zakázek

- Nutnost posouzení souvisejících plnění z hlediska místní, časové, věcné a funkční souvislosti (kumulativní naplnění všech podmínek).
- V případě pochybností v rámci dělení veřejné zakázky je doporučeno zvolit přísnější režim.
  - *Etapizace většího projektu není důvodem pro použití mírnějšího režimu*
Např. všechny části tratě financované dotacemi na sebe navazují a jsou součástí záměru vybudování tramvajové tratě mezi dvěma městy (věcná, místní i časová souvislosti – ve všech případech zvolen nesprávný druh výběrového řízení-zjednodušené podlimitní řízení)
- Neoprávněné slučování spolu nesouvisejících plnění, čímž je omezen okruh možných uchazečů o veřejnou zakázku (tj. v rámci jedné zakázky je poptáváno zboží, které nemá s předmětem plnění souvislost – např. dodávka regálů + vozíky + zabezpečovací technika)

Nesprávné stanovení předpokládané hodnoty

- Cenový průzkum trhu
- Vycházet z plnění obdobného charakteru
- Povinnost sečíst všechny části stejného plnění (nezákonné dělení)

Nové povinnosti zadavatele s ohledem na novelu zákona

- Předběžné oznámení jeden měsíc před vyhlášením
- Odůvodnění VZ: účelnost VZ, přiměřenost požadavků, hodnotících kritérií a způsobu hodnocení – uveřejnit na profilu zadavatele do 3 pracovních dnů od uveřejnění oznámení nebo odeslání výzvy

Diskriminační technické a kvalifikační požadavky

- Nesprávná specifikace předmětu veřejné zakázky (např. neúplný výkaz výměr, nedostatečně popsaná požadovaná služba)
- Odkazy na názvy obchodních firem, názvy výrobků či služeb a značky
- Diskriminační požadavky z hlediska upřednostnění určitého dodavatele
- Není stanovena minimální výše nebo je požadována nepřiměřená výše (např. u obrátů)
- Požadování certifikátů bez ohledu na předmět plnění Zadavatel není oprávněn požadovat v rámci prokázání technických kvalifikačních předpokladů předložení certifikátu systému řízení jakosti a dokladu o registraci v systému řízení o auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) či obdobné doklady.

Špatně nastavená hodnotící kritéria a jejich hodnocení

Dle zákona jsou povinnými hodnotícími kritérii ekonomická výhodnost nabídky, v rámci které stanovují příjemci další dílčí kritéria dle svých potřeb a požadavků nebo cena.

Nejčastější chybou je, že v zadávací dokumentaci jsou sice uvedena hodnotící kritéria, ale není specifikováno, jak budou hodnocena. Uchazeči o zakázku neví, dle jakých skutečností budou jednotlivá kritéria hodnocena, kolik procent či bodů za dané kritérium mohou získat. Je tedy nutné velmi pečlivě a podrobně popsat skutečnosti, které budou v rámci kritérií hodnoceny.

Pochybení:

- Hodnocení kvalifikačních předpokladů (př. reference)
- Není popsán způsob hodnocení
- Kritéria neodrážení ekonomickou výhodnost
- Nejsou stanoveny limity pro maximální hodnotu kritéria
- Obtížně hodnotitelná kritéria („kvalita plnění“)
- Zákaz hodnotit zajišťovací smluvní podmínky a platební podmínky

- Povinné zrušení zadávacího řízení při podání nebo hodnocení jediné nabídky
- **Novelou zákona bylo zrušeno HK „smluvní pokuta“ resp. smluvní podmínky - pochybnost, zda-li vyjadřuje kvalitu plnění a zda-li má souvislost s předmětem VZ.**

Další častá pochybení při přípravě zadávacího řízení

- Nepřiměřené úhrady za poskytnutí zadávací dokumentace (musí odpovídat skutečným nákladům, aby nedocházelo k omezování uchazečů)
- Využívání vzorových zadávacích dokumentací na internetu (obsahují chyby)

II. Fáze – pochybení v průběhu zadávacího řízení

Nevhodný způsob uveřejnění, oslovení nedostatečného počtu uchazečů

- Jsou oslovováni uchazeči nezpůsobilí plnit předmět veřejné zakázky (např. danou službu vůbec nenabízí, nemají příslušná oprávnění...)
- Oslovování stále stejných subjektů
- Nezveřejnění zadávací dokumentace či výzvy na profilu zadavatele (nestačí web poskytovatele)
- Nezveřejnění výzvy na portálu ISVZUS, TED
- Nedodržení informačních povinností (zaslání ZD předem, pozvání k účasti na hodnotící komisi...)

Nesplnění zákonných lhůt

- Zákon zcela jasně stanovuje pro každý druh zadávacího řízení řadu lhůt, které je nezbytné dodržet.
- Příjemci často stanoví nepřiměřeně krátkou lhůtu, např. u poskytnutí zadávací dokumentace, pro podávání nabídek nebo dodatečných informací. To může mít zásadní dopad na množství a kvalitu předložených nabídek a přímo ovlivnit soutěž - *znak správního deliktu*
- Je vhodné vytvořit si již ve fázi přípravy zadávacího řízení dostatečný časový harmonogram jednotlivých kroků výběrového řízení.

Nevyloučení uchazeče při nesplnění kvalifikace

- Pokud uchazeč neprokáže svou kvalifikaci ve stanovené lhůtě, nesmí být jeho nabídka hodnocena a uchazeč musí být vyloučen. Doklady lze jen výjimečně doplňovat dodatečně.
- Časté je nesprávné znění čestných prohlášení, nedodržení stáří dokladů, podpisy jinou než oprávněnou osobou apod. Úkolem hodnotící komise je tyto nedostatky odhalit.
- Je vhodné, aby členem hodnotící komise byl i ten, kdo připravoval zadávací dokumentaci a přesně ví, co bylo požadováno. Také je možné připravit vzorové formuláře do zadávací dokumentace apod.
- **Není možné dodatečně požadovat doklady k prokázání kvalifikace v případech, že nebyly vůbec předloženy**
- **Není možné dodatečně vypouštět kvalifikační požadavky, pokud byly na počátku požadovány**

Reference

- Při stanovování referencí musí být vždy zohledněn vztah k předmětu poptávaného plnění (reference by neměly přesahovat finanční rámec předpokládané hodnoty VZ)

Složení hodnotící komise

- Minimální počet členů hodnotící komise je vždy určen předem a její členové musí podepsat prohlášení o nepodjatosti.
- Chybou je jmenovat členem komise osobu s přímou vazbou na některého uchazeče, často se objevuje např. člen představenstva, dozorčí rady apod.
- Další závažnou chybou je, že komise není dle počtu přítomných členů usnášeníschopná, ale přesto se usnese. Proto je vhodné ustavování a jednání hodnotící komise ošetřit např. vnitřní směrnici pro zadávání zakázek.

Netransparentně zpracovaná zpráva o hodnocení a posouzení nabídek

---

Minimální náležitosti zprávy

- Seznam posouzených nabídek
- Seznam nabídek, které byly případně ze ZŘ vyřazeny spolu s uvedením důvodu
- Výsledek hodnocení nabídek
- Údaj o tom, jak byly nabídky hodnoceny v rámci jednotlivých hodnotících kritérií
- Údaje o složení hodnotící komise
- Podpis zadavatele na protokolu o souhlasu s hodnocením hodnotící komise, že souhlasí s doporučením hodnotící komise
- Čestné prohlášení o mlčenlivosti a nepodjatosti členů hodnotící komise

Nesprávné použití JŘBU

- Pro použití tohoto typu zadávacího řízení musí být naplněny zákonné podmínky
- Problematiky víceprací – ne všechny vícepráce lze poptávat prostřednictvím JŘBU, ne všechna dodatečná plnění jsou kvalifikována jako vícpráce

Náležitosti uzavřené smlouvy

- Smluvní strany
- Předmět plnění (konkretizovaný kvantitativně i kvalitativně)
- Cenu včetně DPH a uvedení samotného DPH (případně uvedení skutečnosti, že dodavatel není plátcem DPH)
- Dobu a místo plnění
- Smlouva musí být uzavřena s dodavatelem, jehož nabídka byla vyhodnocena jako nejvýhodnější (případně s 2. a 3. v pořadí)

- Smlouva s dodavatelem musí být uzavřená v souladu s nabídkou uchazeče

III. Fáze – po ukončení zadávacího řízení

- Upravovat text smlouvy předložené v soutěži je možné pouze z formálně-právní stránky.
- Ani dodatkem ke smlouvě nesmí být měněny skutečnosti, které byly předmětem hodnocení nebo byly zásadní pro podání nabídek.
- Příjemci velice často chybují uzavíráním dodatků podstatně rozšiřujících předmět veřejné zakázky nebo významně měnících obchodní podmínky od původních (např. cenu, platební podmínky apod.).
- Pokud je opravdu nezbytné smlouvu upravit, měli by příjemci zvážit, zda není nutné, např. u dodatečných prací, zadat nové výběrové řízení.
- Opomenutí informovat všechny uchazeče (kteří řádně podali nabídku) o výsledku zadávacího řízení
- Výsledek ZŘ musí být uveřejněn na stejném místě, na jakém bylo umístěno oznámení o jeho zahájení (v případě povinnosti zveřejnit výsledek VR na stránkách poskytovatele podpory, hranice je stanovena aktuální verzí Příručky pro příjemce)

Archivace dokumentů

- Příjemci jsou povinni uchovávat dokumentaci o veřejné zakázce.
- Obvyklou chybou je vyřazení části dokumentace z archivace, protože se zadavatel domnívá, že není potřeba uchovávat nabídky neúspěšných uchazečů.
- Stejně tak příjemci často chybně nearchivují elektronickou dokumentaci k výběrovému řízení, např. dotazy uchazečů podané elektronicky

Nezákonné zrušení zadávacího řízení

Zrušit zadávací řízení lze ze zákonných důvodů:

§ 84 odst. 1 ZVZ (povinnost zrušit ZŘ)

§ 84 odst. 2 ZVZ (možnost zrušit ZŘ)

Mimo zákonem uvedené důvody je zrušení chápáno jako správní delikt dle § 120 ZVZ

Ochrana před nezákonným postupem zadavatele Námitky k zadavateli

---

Stěžovatel, který nepodal námitky není oprávněn podat návrh ani podnět (dle novely) k ÚOHS

Počítání lhůt pro podání námitek

Lhůty pro podání námitek	Zjednodušené podlimitní řízení	Ostatní zadávací řízení	Počítání lhůt
Námitky proti všem úkonům	Do 10 dnů	Do 15 dnů	Ode dne, kdy se stěžovatel dozvěděl o porušení zákona
Námitky proti zadávacím podmínkám	Do 5 dnů	Do 5 dnů	Od skončení lhůty pro podání nabídek
Námitky proti výběru nejvhodnější nabídky	Do 10 dnů	Do 15 dnů	Ode dne doručení oznámení o výběru nejvhodnější nabídky
Námitky proti záměru uzavřít smlouvu bez uveřejnění	Do 30 dnů	Do 30 dnů	Od uveřejnění oznámení o záměru uzavřít smlouvu

Podmínky podání návrhu k ÚOHS

Náležitosti dle § 114 ZVZ

- Návrh může směřovat buď proti zadávacím podmínkám nebo některému úkonu v rámci ZŘ (vyloučení uchazeče, rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky)
- Podávání se ÚOHS i zadavateli ve lhůtě 10 dnů od rozhodnutí o námitkách
- Možnost podat i návrh na vydání předběžného opatření

- + kauce dle § 115 (1 % z ceny za celou dobu plnění VZ (min. 50 tis., max. 2 mil. Kč)
- Kauce propadá nejsou-li shledány důvody pro uložení nápravného opatření nebo není-li shledán správní delikt

Dohled ÚOHS - problémy

- 75 % firem nevyužívá možnost podávat návrhy na ÚOHS, přičemž důvodem je nepředvídatelnost rozhodování této dohledové instituce
- Délky správních řízení (příp. následného soudního přezkumu)
- Neukládání předběžných opatření
- Nízké pokuty

Připravovaná technická novela ZVZ

- Zrušení dalšího snižování horní hranice pro veřejné zakázky malého rozsahu u stavebních prací (zůstane zachován limit 3 miliony korun bez DPH místo plánovaného snížení až na jeden milion korun, ke kterému mělo dojít od 1. ledna 2014).
- Zmírnění pravidla o nutnosti zrušit zadávací řízení, pokud k hodnocení zbývá jediná nabídka. Zadavatel bude muset v prvním kole tendr zrušit, ve druhém ale za splnění určitých podmínek již nikoliv.
- Zrušení povinnosti podávat předběžné oznámení u znovu zahajovaného zadávacího řízení.
- Elektronizace přezkumného řízení.
- Uveřejňování smluv u dílčích zakázek rámcové smlouvy nad 500 tisíc korun.

Děkuji vám za pozornost

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00
Prague, Czech Republic

telephone: +420 / 224 103 316

facsimile: +420 / 224 103 234

e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy
Vary, Czech Republic

telephone: +420 / 353 225 996

facsimile: +420 / 353 227 781

e-mail: ksbvary@ksb.cz

Ostrava Office

Českobratrská 7, 702 00
Ostrava, Czech Republic

telephone: +420 / 553 030 511

facsimile: +420 / 553 030 512

e-mail: ksbostrava@ksb.cz

Právnícká firma roku 2009, 2010 a 2011 v ČR - právo obchodních společností a hospodářské soutěže (dle hodnocení ePravo.cz)

Právní firma roku 2006, 2007, 2008 a 2009 v ČR (dle hodnocení Who's Who Legal)

Národní právní firma roku 2008 v ČR (dle hodnocení Chambers Europe)

Právnícká firma roku 2008 v ČR - korporátní právo (dle hodnocení ePravo.cz)